

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisni naj se pošilja uredništvu lista. Neizplačljivi plačili se ne sprejemajo in rokopolni se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Odina. Lastnik: Komercijalna banka „Edinosti“. — Tisk: Tiskarna „Edinosti“, vptisane zadrage s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave števil. 11-57.

Naročnine znašajo: Za celo leto K 30.—
za pol leta 17.—
za tri mesece 9.—
za nedeljske izdaje za celo leto 570.—
za pol leta 290.—

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v (astni hisi)

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov 1—
Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasni denar 2—
vredov 3—
Oglasi v tekstu lista do pet vrst 5—
vsaka nadaljnja vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšeriatni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeriatni oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20. — Poštneupravični račun št. 841.652.

Nemčija izročila včeraj Belgiji ultimatum.

Vojno stanje med Nemčijo in Francijo. — Francoski in nemški veleposlanik že zapustila svoje mesto.

DUNAJ, 4. (Kor.) Kljub ponovnim zagotovilom, da bodo vsa s splošnim položajem in vojnimi dogodki zvezana avtentična poročila, od merodajnih krogov v najkrajšem času splošno objavljena, se razširjajo v širših krogih prebivalstva vse mogoče vesti, ki se jim kratkoma verjame brez vsakega premisleka. Ta pojav je tembolj obžalovanja vreden, ker že izkušnja uči, da se najraje vzdrže ravno vzmernirajoče vesti, ki povzročajo potem nikdar dovolj ostro obsojano in neodgovorno zmotnjo javnega mnenja. Zato je potrebno neprestano sodelovanje celokupnega prebivalstva, da se tako med ljudstvom nastala in potem brez kritike razširjana in pri tem še popačena poročila, zatre že v kralju. In ravno javnost v svojem mnogostanju lahko v večini slučajev v najkrajšem času brez vsakih pridržkov konstatira nevedržljivost in nemtemeljnost nenadno nastalih vesti vsake vrste in jim s tem odvzame tudi tla, še predno zamorejo prodreti v splošnost in ustvariti v bodisi katerikoli smeri namerno slike. V zvezi s tem se tudi naglašajo, da pride vsako poročilo o vojnih dogodkih in drugih s splošnim položajem v zvezi stoječih prijetij brez vsake omejitve in brez vsakega zaviljanja pred javnost, tako, da bo zamogo občinstvo v vsakem oziru s polnim zaupanjem jemati na znanje uradna poročila in nastopiti z vso odločnostjo proti vsakemu pačenju jasno fiksanega dejanskega položaja in vsakemu pretvarjanju mogočih dogodkov.

Nemčija stavila Belgiji ultimatum.

BRUSELJ 4. (Kor.) Nemška vlada se je obrnila na belgijsko vlado s prošnjo, naj dovoli prehod nemških čet skozi belgijsko ozemlje. Nemška vlada je pripomnila, da je pripravljena privoliti v vsako garancijo za nedotakljivost Belgije in v povračilo vsake eventualne škode, ki bi zamožila zadeti belgijsko državo.

Belgijska vlada je ta predlog kakor tudi tuzadnevni ultimatum nemške vlade odklonila, vsled česar je nemški poslanik na belgijskem dvoru že odpotoval iz Bruslja.

Dvor in vlada sta se preselila iz Bruslja v Antwerpen.

Diplomatični odnosi med Nemčijo in Francijo prerušeni.

MONAKOVO 4. (Kor.) Glasom poročila državnega bavarskega zunanjega ministra, so bili včeraj ob 6 zvečer izročeni francoskemu poslaniku v Monakovem potni listi.

BERLIN 4. (Kor.) Francoskemu veleposlaniku v Berlinu, Cambonu, so bili včeraj popoldne izročeni potni listi.

Nemški veleposlanik odpotoval iz Pariza.

PARIZ 4. (Kor.) Ob 2 zjutraj. (Via Rim.) Nemški veleposlanik baron pl. Schön je z vsem obojem nemške in bavarske misije, odpotoval včeraj zvečer ob 10 iz Pariza.

Rekonstrukcija francoskega kabineta.

PARIZ 4. (Kor.) Naučni minister Augagneur je prevzel portfelj mornariškega ministrstva, ker je Gauthier demissioniral iz zdravstvenih razlogov. Albert Sarraut prevzame naučno ministrstvo, bivši ministrski predsednik Gaston Doumergue, pa portfelj zunanjega ministrstva. Viviani prevzame predsedstvo v ministrskem svetu brez portfelja.

Obsedno stanje v Franciji in Alžiriji.

PARIZ 4. (Agence Havas.) (Zakasnelo.) Predsednik francoske republike, Raymond Poincaré, je podpisal dekret, s katerim je bilo proklamirano za ves čas vojne nad Francijo in Alžirijo obsedno stanje.

Boji na skrajni severni rusko-nemški meji.

BERLIN 4. (Kor.) „Wolffov urad“ poroča: Oddelci posadke v Njemen (Memele), so včeraj odbili napad ruskih obmejnih straž, ki so prodirale v smeri iz

Krottingena. (Njemen je pruska trdnjava ob Kurškem zalivu, na najskečajni severni rusko-nemški meji. — Krottingen je prusko mesto v bližini trdnjave Njemen, tik ob rusko-nemški meji. Op. ured.)

Nemški veleposlanik zapustil Petrograd.

STOKHOLM, 3. (Kor.) Nemški veleposlanik v Petrogradu, grof Pourtales, je prišel semkaj z vsem poslaniškim in konzularnim obojem, in sicer s parnikom, ki je imel ameriško zastavo. Iz Stokholma se je odpeljal s posebnim vlakom v Trielberg.

Trije ruski avtomobili ustavljeni.

SPANDAU, 3. (Kor.) Ta so bili danes ustavljeni trije avtomobili. Potniki so bili aretirani in odpeljeni v ječo. Bajce gre za ruske vojaške vozove.

Nemško in angleško brodogradništvo v bitki.

BERLIN, 4. (Kor.) Wolffov urad označuje v Londonu razglašeno vest, da se je nemško in angleško brodogradništvo v severnem morju sprijelo, kot neresnično.

Otvoritev nemškega državnega zbora in prestolni nagovor.

BERLIN, 4. (Kor.) Cesar Viljem je otvoril danes ob 1. uri popoldne v beli dvorani kraljevega gradu izvanredno zasedanje državnega zbora s sledečim prestolnim nagovorom:

Spoštovana gospoda! V težki uri sem zbral okoli sebe voljene zastopnike nemškega naroda. Skoraj polstoletja smo imeli mir. Dostikrat je moral naš narod prestati težke izkušnje, ko se je Nemčiji potikalo, da goji vojne namene ter skušalo podkopati ji svetovni ugled. V samozatajevalni mirljivosti si je postavila vlada tudi v današnjih dneh, tudi še potem, ko so se pojavili izjavajoči odnosi, svoj najvišji cilj v tem, da je stremela po razviku naravnostnih in gospodarskih moči. Celi svet je pričal, koliko smo se trudili v priravanju in zmešnjavi zadnjih let v prvi vrsti ravno mi, da bi bilo prizanešeno evropskim narodom z vojno med vesilani. Največje nevarnosti, ki so pretele vsled dogodkov na Balkanu, bile so že premagane, pak se je pojavilo vsled umora mojega prijatelja nadvojvode Frana Ferdinanda nepremostljivo brezno. Visoki moj zaveznik, cesar Fran Josip je moral seči po orožju, da brani svojo zemljo proti nevarnim zločinom, ki so preteli iz sosednje države. V tem pravem in zakonitem postopanju pa se je državi zaveznic od ruske strani vrglo polno pod kolena. Ne samo zavezniška dolžnost nas kliče na stran Avstro-Ogrske, da zajedno nam pripada tudi velika naloga, da v očigled kulturnih stikov obeh držav ščitimo tudi sami svoje stališče proti navali sovražnih sil. Težkim srcem sem mobiliziral svojo armado proti sosedu, s katerim je se tolikokrat bojevala skupno. V odkriti tugi vidim porušeno prijateljstvo, ki se je zbog nemške zvestobe vedno sponeslo. Carska ruska vlada se je, sledeč nenastitnemu nacionalizmu, postavila v bok države, ki je s podpiranjem hudodelnih in lopovskih namenov, povzročila nesrečo te vojne. Dejstvo, da se je tudi Francoska pridružila našim sovražnikom, nas ni moglo presenetiti. Prevečkrat se je naš trud, da bi s francosko republiko živeli v mirnih odnosih, razbil ob starih nadah in sovraštvu.

Častita gospoda! Kar zamoreta človeški prevdarek in moč storiti v tem pogledu, kako je treba narod za zadnjo odločitev pripraviti, to se je zgodilo z vašo patrijotično pomočjo. Sovražnost, ki so na vzhodu in zapadu že dolgo dolgo tele, so vzplamtele v svetlem plamenu. Današnje stanje ni nastalo iz mimoidočih interesnih sporov ali vsled diplomatske konstelacije, ono je temveč posledica dolgotrajne zlovoje nad močjo in napredkom nemške države. Nas ne žene v boj želja po osvajanju. Nas navdušuje neupogljiva volja, da ohranimo prostor, na kateri nas je postavil bog, sebi in vsem bodočim našim naslednikom.

Iz spisov, ki so vam bili dostavljeni, uvidite, kako se je moja vlada vse do zadnjega trenutka trudila, da odvrne najgostejšo. V prisiljenem samobranu, čiste vesti in čistih rok smo zgrabili za orožje. Narodom in pokolenjem nemške države velja moj oklic, da z vso silo in v bratskem združenju z našim zaveznikom ščitimo to, kar smo dosegli in dovršili mirnim delom. Po zgledu naših očetov: trdnj in zvesto, resno in viteško, ponižno pred bogom ter bojaželjno pred sovražnikom — tako zupajmo v večno Vsemogočnost, ki naj našo silo krepi in pripelje do povollnega zaključka!

Na vas, častna gospoda, gleda danes, zbran okoli svojih knezov in voditeljev ves nemški narod. Sklepite jednoglasno in brzo. To je moja prisrčna želja.

BERLIN, 4. (Kor.) Ob 1 popoldne se je vršila v kraljevem gradu slovesna otvoritev državnega zbora. Otvoril ga je sam cesar Viljem. Slavnosti je prisostvovalo izredno veliko število poslancev, državni kancelar Bethmann-Hollweg, dvorni, državni in vojaški dostojanstveniki, diplomatični zbor, med njim avstrijski veleposlanik s poslaniškim svetnikom in vojaškimi mornariškimi atašejem. V loži je sedela cesarica s prestolonasledkinjo in princezinjama.

Kmalu po eni popoldne je prišel cesar v uniformi, pozdravljen od poslancev z viharimi klici. Stopil je k baldahinu, nakar je stopil pred njega državni kancelar in mu izročil prestolni govor. S krepkim, močnim glasom, poudarjajoč vsako besedo, je prečital cesar prestolni govor, ki so ga poslušali navzoči z grobno tišino. Toda že takoj po prvih stavkih so zadoneli viharni klici, ki so se ponavljali potem po vsakem stavku. Ko je cesar omenil zavratni umor nadvojvode Frana Ferdinanda, se je njegov glas tresel od vznemirjenja. Besede, da je Rusija nastopila proti zvezni monarhiji, je cesar mimogrede omenil. Ko pa je govoril o zveznih dolžnostih Nemčije napram Avstro-Ogrski, so zadoneli po dvorani pravi orkanski klici.

Ko je cesar prečital prestolni govor, je izpregovoril prosto sledeče besede: »Brali ste, moji gospodje, kaj sem govoril svojemu narodu z balkona gradu. Podarjamo: Ne poznam nobene stranke, poznam samo Nemce in v znamenje, da ste trdno odločeni stopati z menoj brez razlike strank, brez stanovske in verske razlike, čez drn in strm, v bedo in smrt, pozivljam načelnike vseh strank, naj stopijo naprej in prisrežijo to s tem, da mi sežejo v roko. Viharini, neprenehajoči klici so sledili tem besedam. Načelniki so stopili naprej, nakar je segel cesar vsakemu posebej v roko.

Nato je izjavil državni kancelar, da je smatrali državni zbor za otvorjen. Zbornica je zapela »Heil dir im Siegeskranz«. Ko so utihnili zadnji glasovi, je segel cesar državnemu kancelarju in šefu generalnega štaba v roko, se priklonil pred zbornico in med viharimi, navdušenimi klici odšel iz dvorane, s čemer je bila slavnost, ki e napravila na vse navzoče neizbrisljiv vtisk, končana.

BERLIN 4. (Kor.) Že zunanja slika, ki jo je nudil državni zbor pri svoji prvi seji, kaže resnost položaja, v katerem se je sestala zbornica. Ob ¼ 4 popoldne je otvoril dr. Kämp sejo kot starostni predsednik. Na predlog konservativnega poslanca Westarpa se je vršila vzklizna volitev predsednika in podpredsednikov, ki so izvrševali te posle že v preteklem zasedanju.

Predsednik Kämp je naznanil, da je sporočil povodom zločinskega atentata na nadvojvodo Frana Ferdinanda in njegovo soprogo, avstrijskemu veleposlaniku globoko sožalje in sočutje nemškega državnega zbora.

Nato se je oglasil med splošno tišino k besedi državni kancelar Bethmann-Hollweg, ki je izjavjal:

Strahovita katastrofa se bliža Evropi. Kakar smo si privrili nemško državo in njen ugled na svetu, smo živeli 44 let v miru in varovali mir Evrope. V mirnem delu smo postali krepki in močni in zato nam zavidajo. Rusija je zanetila ogenj. (Vsestransko viharno odobravanje.) Stojimo v vsiljeni vojni z Rusijo in Francijo. Državni kancelar povdarja iz zbornici podanih spisov posebno dejstva, ki so značilna za nemško vlado. Od prvega avstrijsko-srbskega spora smo se trudili, da bi se ta zadeva omejila samo na Avstro-Ogrsko in Srbijo. Vsi kabineti, posebno angleški, so zastopali ista stališča. Samo Rusija je izjavila, da ima pri zadevi besedo tudi ona. S tem pa dviga nevarnost evropskega spleta svojo glavo. (Tako je Vzmernirjenje.)

Kancelar omenja potem spise, ki zvirajo iz zamene brzojavk med cesarjem in carjem ter nadaljuje:

Bilo je 31. julija. Na Dunaju naj bi se odločili. Naše posredovanje že radi tega ni bilo brezuspešno, ker so se na naš pritisk zopet začela direktna pogajanja med Dunajem in Petrogradom. Predno pa je pa-

dla na Dunaju odločitev, smo dobili sporočilo, da Rusija mobilizira vso svojo vojno silo, torej tudi proti nam. (Strahovit nemir, klici: nečuvstvo.)

Ruska vlada, ki je po naših zatrdilih vedela dobro, kaj pomeni oboroževanje proti nam, se za ista ne zmeni in nanje tudi ne odgovori tako, da bi se stvar razjasnila. Šele popoldne dobi cesar od carja brzojavko, v kateri še ta zadnji obvezno izjavlja, da njegova armada ne bo izzivajoče nastopala proti nam. Toda ruska mobilizacija na naši meji je bila že v noči od 30. do 31. julija v polnem tiru. (Nemir.)

Državni kancelar opozarja potem na to, da je Rusija še dne 31. julija zahtevala demobilizacijo kot edino sredstvo, ki lahko še ohrani evropski mir. Kako se glasi ruski odgovor na našo zahtevo, tega ne vemo niti danes še. (Obči nemir.)

Brzojavno tozadnevna poročila iz Petrograda niso dospela več k nam, dasi je brzojav prinašal še veliko manj važna poročila.

Tako je moral cesar 1. avgusta, ko je pretekel postavljeni rok, našo armado mobilizirati. Tudi smo morali biti gotovi o tem, kako se bode zadržala Francoska. Na naše vprašanje, ako ostane v eventualni nemško-ruski vojni nevtralna, je odgovorila, da bode storila to, kar zahtevajo nje interesi. (Nemir, veselost.)

To je izogibanje na naše jasno vprašanje, ako že ni negativen odgovor. Zbog temu je cesar zapovedal, da se ima francoska meja spoštovati. Po tej zapovedi se je tudi strogo ravnila izzemni en sam slučaj. Francija, ki je začela oboroževati istočasno kot mi, je izjavila, da se bode v tem pogledu ozirala ob meji na 10 km širok del zemlje. Kaj pa se je zgodilo v resnici? Letalci, ki mečejo bombe, konjiške patrulje, udrele stotnje na nemškem ozemlju!

S tem je Francoska prelomila mir in nas dejansko napadla, če tudi ni še nastopilo vojno stanje. (Obči nemir.)

Kar se dostaje one izjeme, dobil sem od šefa generalnega štaba sledeče poročilo: Od francoskih pritožb glede kršenja meje priznavamo samo eno. Vzlic povelju je neka patrulja dozdevno vodjena od nekega častnika 14. kora dne 2. avgusta prekoračila mejo. Navidezno so jo postreljali; vrnil se je samo en mož. Že dolgo prej pa predno se je to zgodilo, so metali francoski letalci bombe na naše železne ceste ter so francoske čete v soteškem prehodu naše mejne stražne vojake napadle. Naše čete so se, kakor jim je bilo zapovedano, od začetka samo branile. Le to je resnica.

Mi smo v silobranu in sila ne pozna zapovedi. Naše čete so zasedle Luksenburg in morda stopile tudi že na belgijsko ozemlje. To pa ne odgovarja predpisom narodnega prava. Francoska vlada je podala v Bruslju izjavo, da se bode ozirala na belgijsko nevtraličnost samo dotlej, dokler stori to tudi sovražnik. Mi smo znali, da je Francoska pripravljena na napad. Francoska bi bila lahko počakala, a mi ne. Francoski upad v naše boke, na našo Reno, bi bil postal lahko usodopolen. Zato smo bili prisiljeni, da se ne oziramo na pravični protest Luksenburžanov in Belgijcev. Kričimo, ki jo s tem storimo, hočemo poravnati, hitro ko dosežemo svoj vojaški cilj. (Zivahno odobravanje.)

Kdor je tako ogrožen kakor mi in kdor se bojuje za svoje najvišje, ta bo gotovo mislil samo na to, kako bi se prerinil do cilja. (Strašanski nemir na vseh straneh. Dolgotrajno odobravanje.)

Mi stojimo ramo ob rami na strani Avstro-Ogrske. (Viharno odobravanje.)

Kar se dostaje zadržanja Anglije, se da povzeti iz včerajšnje izjave Edv. Greya v angleški spodnji zbornici, kako bode. Mi smo dali Angleški izjavo, da naše brodogradništvo ne napade severne obale Francoske, dokler Anglija ostane nevtralna in da se ne dotakne teritorialne integritete in neodvisnosti Belgije.

To izjavo sedaj javno ponavljam pred celim svetom ter tudi še dostavljam, da smo pripravljene, da tako dolgo, dokler Anglija ostane nevtralna, ne zapričemo nobenih sovražnih operacij proti francoskemu trgovskemu brodogradu. (Zivahno pritrjevanje.)

Ponavljam cesarjeve besede: Mirne vesti gre Nemčija v vojno. (Obče pritrjevanje in odobravanje.)

Mi se bojujemo za sadove našega mirovnega dela, za čast velike preteklosti in za našo bodočnost. Petdeset let še ni preteklo, o katerih je govoril Moltke, da moramo biti pripravljeni, da branimo pridobitve iz l. 1870. A velika ura je prišla že sedaj in mi ji gledamo s polno zavestjo v oči. (Odobravanje.)

Naša armada se nahaja na bojišču, naša mornarica je pripravljena na boj. Za njimi stoji ves nemški narod. (Viharno odobravanje.)

Državni kancelar nadaljuje: Predloge ne potrebujejo nikakega utemeljevanja. Prosim, da jih takoj sprejmete. (Splošno odobravanje in gibanje. Ves narod je složen. Vi moji gospodje poznate svojo dolžnost v polni meri. (Dolgotrajno, neprenehajoče odobravanje. Splošno gibanje.)

Predsednik Kämp je potem istotako navdušeno govoril zbornici in izjavil, da trenutok, ki se pripravila državi vsled nastale vojne, zahteva, da se dovolijo vsi krediti, ki so potrebni za vojno in gospodarsko življenje. Trenutek je resen in obenem neizmerno velik in vznemirjen. Navdušenje, ki vlada po vsej državi, naj nam priča, da je ves nemški narod pripravljen žrtvovati življenje in kri za čast in slavo nemške države. Nikdar ni sta nemški narod tako složen kakor danes. Vsa nemška javnost zahteva enotnost, da se je treba maščevati za prizadejano krivico in vsiljeni boj. Enotnost vsega naroda in moč ljudstva sta najboljši porok za zmago, za katero se bojujemo v naši pravični stvari, v obrambo in čast domovine. (Zivahno ploskanje na vseh straneh zbornice.)

Predsednik je nato predlagal, naj se seja zaključi in odredi prihodnja seja za ob 5 popoldne. Zbornica je predlog sprejela, nakar je bila seja zaključena.

Brzojavke med cesarjem Viljemom in ruskim carjem.

BERLIN, 4. (Kor.) Državnemu zboru se predloži danes Bela knjiga. Med akti, ki so jej predloženi, se nahaja več brzojavk, ki sta jih menjala cesar in car.

Dne 28. julija je brzojavil cesar Viljem carju:

»Z največjim vznemirjenjem čujem o utisu, ki ga postopanje Avstro-Ogrske proti Srbiji izživlja v Tvoji državi. Brezvestna agitacija, ki se tira v Srbiji že leta, je dovela do strašnega zločina, ki mu je postal žrtve nadvojvoda Fran Ferdinand. Duh, ki je dal, da so Srbi umorili svojega lastnega kralja in njegovo soprogo, živi še danes v njihovi deželi. Brez dvoma boš soglašal z mano, da oba, Ti in jaz, kakor tudi vsi vladarji, imamo skupen interes na tem, da zahtevamo, da bodo zasluženo kaznovani vsi oni, ki so moralno odgovorni za grozni umor. Z druge strani ne preziram nikakor, kako težavno je za Te in Tvojo vlado, nastopati proti strujam javnega mnenja. V svesti si prisrčnega prijateljstva, ki naju trdno spaja že dolgo, zastavljam ves svoj vpliv, da pripravim Avstro-Ogrsko do tega, da bo stremela po odkritem, zadovoljivem sporazumljenju z Rusijo. Nadejam se z vsem zaupanjem, da me boš podpiral v prizadevanjih, da se odpravijo vse težave, ki bi mogle še nastati. Jako odkritosrčen in udani Ti stričnik. Podpisani: Viljem.

Car je brzojavil cesarju Viljemu dne 29. julija t. l.:

»Veseli me, da si se povrnil v Nemčijo. V tem, toli resnem trenutku Te prosim iskreno, da mi pomagaš. Sramotna vojna je napovedana šibki državi. Ogorčenje vsled tega, ki je čutim popolnoma, je volikansko v vsej Rusiji. Predvidevam, da se ne bom mogel več dolgo protiviti pritisku, ki se vrši name in da bom prisiljen, izdati odredbe, ki dovedejo do vojne. Da se izognemo nesreči, kar bi bila evropska vojna, prosim Te, v imenu najinega starega prijateljstva, da storiš vse, da zadržiš svojo zaveznika, da ne pojde predaleč.«

Podpisani: Nikolaj.

Cesar Viljem je odgovoril carju dne 29. julija:

»Tvojo brzojavko sem prejel in soglašam s Teboj v želji po ohranitvi miru. Vendar ne morem, kakor sem Ti rekel že v prvi svoji brzojavki, postopanja Avstro-Ogrske smatrati za sramotno vojno. Avstro-Ogrska ve iz izkustva, da so obljube Srbije, ako so le na papirju, popolnoma nezanesljive. Po mojem nazoru je postopanje Avstro-Ogrske smatrati kot poskus, da se dobe polne garancije za to, da se obljube Srbije tudi udeležijo. V tem nazoru me podkreplja izjava avstro-ogrškega kabineta, da Avstro-Ogrska ne namerava nikakih teritorialnih pridobitev na račun Srbije. Menim torej, da je Rusiji povsem možno, da ostane vpricho Avstro-ogrsko-srbske vojne v ulogi gledalca, ne da bi Evrope potegnula v najstrašnejšo vojno, kolikor jih je doživela. Menim, da je direktno sporazumljenje med Tvojo vlado in Dunajem možno in zaželjivo, sporazumljenje, ki jih bo moja vlada, kakor sem Ti že brzojavil, podpirala z vsemi svojimi močmi. Seveda bi vojaške odredbe Rusije, ki bi jih Avstro-Ogrska mogla razu-

meti kakor grožnja, pospešile nesrečo, ki bi se jej hotela midva oba izogniti. Tudi moje stališče, kakor posredovalca, ki sem vsled Tvojega apela na moje prijateljski način in ki sem jo na Tvoje izrecno prošnjo sprejel, ogrožena, ako ne onemogočena. Vsa teža odgovornosti bremeni sedaj na Tvojih ramah. Te imajo nositi odgovornost za vojno ali mir.

Car je odgovoril cesarju v brzojavki dne 30. julija:

»Zahvalujem se Ti od srca za hitri odgovor. Danes Ti dopolnim Titiševa s instrukcijami. Sedaj uveljavljene militaristične odredbe so bile sklenjene že pred 5 dnevi in sicer iz razlogov obrambe proti pripravi Avstro-Ogrske. Nadejam se iz vsega srca, da te odredbe ne bodo na noben način vplivale na Tvoje stališče posredovalca, ki je jako visoko cenim. Mi potrebujemo Tvojega močnega pritiska na Avstro-Ogrsko, da pride do sporazumjenja z nami.« Podpisani: Nikolaj.

(Omenjeni Titišev je osebni, cesarju Viljemu pridodeljeni militaristični zastopnik carja.)

Nemčija zahteva pet milijard kredita.

BERLIN, 4. (Kor.) Državnemu zboru je bil predložen med drugim sakon glede naknadne spolpolitve državnega gospodarstva za proračunsko leto 1914, s katerim se pooblašča državni kancelar, da si nabavi za potrebe enkratnih izrednih izdatkov svoto — 5 milijard mark in sicer kreditnim potom. Zadolžnice in zakladna nakazila, kakor tudi eventualna obrestna nakazila, se lahko v celoti ali pa deloma najamejo na inozemske in tudi po določenem vrednostnem razmerju istočasno na inozemske in tuzemske vrednosti, kakor tudi plačljive v tujini.

Nizozemska - Nemčija.

HAAG 4. (Kor.) Nemški poslanik je podal pozitivno izjavo, da Nemčija Nizozemski ne bo izročila ultimata, ampak bo strogo respektirala nizozemsko nevtralnost, toda le pod pogojem, da bo tudi Nizozemska točno izpolnjevala nevtralne dolžnosti. HAAG 4. (Kor.) Z uradne strani se poroča, da so vse vesti o kakem vpadu nemških čet v nizozemski Limburg, kakor pravi to neki odlok antwerpskega župana, popolnoma izmišljene.

Zbornica v Haagu.

HAAG, 4. (Kor.) Zbornica se je sešla danes, da se posvetuje o nujnem zakonu glede vojne. Ministrski predsednik je apeliral na soglasnost vseh strank. Poudarjal je, da toliko kraljica kot ministrstvo na vsak način hoče, da država ostane nevtralna. Mirne krvi in odločno hoče pričakovati, kaj priinese bodočnost.

Socialni demokrat Troelstra je poudarjal, da nacionalna čustva sedaj prevladujejo nad strastimi posameznih strank. Njegova stranka se nikakor ne protivi mobilizaciji, ki je postala potrebna vsled nezakrivenih odnosov. Nadalje je vprašal predsednika, če misli zaprijeti akcijo, da se zopet doseže mir, na kar je ministrski predsednik odgovoril, da bi vlada rada zapričela to delo, če bi bilo stanje za to ugodno. Moratorij ni bil sprejet. Obe zbornici sta se potem odgodili na nedoločen čas.

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépín.

Poteze Pavlininega obraza so zadobivale vedno plašljivejši izraz, dočim se je iz ust mlade žene smukoma razlegel nervozen smeh, podoben smehu blaznosti in pretresal njeno telo.

»Kakor se zdi, se vam, draga markiza, stvar vidi smešna?« je vprašal Lascars ironičnim glasom.

Naenkrat pa je molknil smeh v bledih ustih mlade žene. ki je izpregovorila v tonu najhujšega zaničevanja:

»Začnem odločno misliti, da nisem imela prav, ko sem se vas bala... Niste več nevarni, kajti — blazni ste!...«

»Vsak človek ima svojo norost«, je odgovoril baron, »to vem, ali moje sanje se izpolnijo, to vam prisegam!...«

Markiza je zganila z ramen.

»Ker je naša pamet zmešana«, je nadaljevala, »vzbujate v meni za bodočnost več sočutja, nego strahu, in hočem, da hitro končam stvar, razgovarjati se z vami, kakor da imate te svoje duševne moči še v svoji oblasti... Povejte mi vendar, kako ste mogli le za trenutek misliti na ženitev s sestro markiza d'Herouville?«

Švedska naznanila nevtralnost.

STOCKHOLM 4. (Kor.) Švedska vlada je že naznanila vsem vojskujočim se državam, da bo varovala absolutno nevtralnost.

STOCKHOLM 4. (Kor.) V varstvo nevtralnosti je odredilo ministrstvo sledeče odredbe: Mobilizacijo brodovja, obrežnih pozicij in materiala, ki pripada trgovinskemu brodovju; dalje vpoševanje pri obrežnem topništvu stoečih oficirjev in vpoševanje tolikoštevil vojaških obvezancev, kolikor zahteva to celokupna mobilizacija.

Švica ostane strogo nevtralna.

BERN, 3. (Kor.) Švicarski zvezni svet je sklenil podati na jutrišnjem zveznem zborovanju natanko poročilo o položaju Švice in o odredjenih odredbah.

V poročilu bodo sledeči predlogi:

1. Švicarsko zvezno zborovanje naj izjavi svojo trdno voljo, da ostane dežela nevtralna in naj pooblasti vsezi svet, da naznani to v posebni formi vsem vojskujočim se državam, in sploh vsem onim državam, ki so priznale nevtralnost in nedotakljivost Švice.

2. Zvezno zborovanje vzame na znanje, da je bila armada mobilizirana.

3. Zvezno zborovanje podeljuje zveznemu svetu neomejeno polnomočje za izvršitev vseh odredb, ki so potrebne za vzdržanje neodvisnosti, varstva in nevtralnosti Švice, kakor tudi glede varstva kredita in gospodarskih interesov dežele.

Dalje je sklenil zvezni svet, da se prepove izvoz vseh živil, vstevši živino.

BERN 4. (Kor.) Švicarsko zvezno zborovanje, ki se je sestalo danes, je soglasno odobrilo predlogo glede izdaje 5 frankovskih narodnih bankovcev, ki so postavno pokriti s kovinskim denarjem. Dalje je dobil zvezni svet polnomočje, da odredi vse odredbe glede vzdržanja in varstva nedotakljivosti in nevtralnosti Švice, za varstvo kredita in gospodarskih interesov, posebno predloge glede zagotovitve življenjskih potrebščin za prebivalstvo. Isto tako je dobil zvezni svet polnomočje za sklepanje zapadlih posojil.

Sklep vsebuje sledečo točko: Švicarska zavezna država izjavlja svojo trdno voljo, da hoče ostati v sedanjih vojnih dogledkih nevtralna. Zvezni svet je pooblaščen, da naznani nevtralnostno izjavo vsem vojskujočim se državam in vsem državam, ki so priznale nevtralnost Švice.

Poročevalec komisije je izjavjal, da ste dali Nemčija in Francija zagotovilo, da bo strogo vpoševale nevtralnost Švice. Kljub temu pa obstoji najboljša varstvo za vzdrževanje nevtralnosti v mobilizaciji Švice. Nevtralnost je od Švice prostovoljno izbrano stališče, ki odgovarja njeni zgodovini.

Predloga je bila končno sprejeta soglasno z 171 glasovi. Tudi socialni demokrati so glasovali zanjo.

Rumunija mobilizira.

BUKAREŠT 4. (Kor.) »Agence tel. Roumaine« poroča: Na včerajšnji seji ministrskega sveta, ki se je vršila pod predsedstvom kralja Karla v Sinaji in ki so se je udeležili tudi prestolonaslednik Ferdinand, predsednik zbornice, bivši ministrski predsednik Majorescu, več bivših ministrov in zastopnikov vladnih strank, se je razpravljalo o sedanjih evropskih odnosih.

Ministrski svet je sklenil skoro soglasno, da mora odrediti Rumunija vse odredbe za obrambo na meji.

Ministrski svet v Atenah.

ATENE, 4. (Kor.) Danes se je sešel ministrski svet k seji. Razpravljalo se je o političnem stanju ter o onih ukrepih na gospodarskem polju, ki so potrebni, da se odstranijo težkoče, ki bi v današnjih odnosih lahko nastale.

Italijanski narodno-gospodarski ukrepi.

RIM, 4. (Kor.) »Agenzia Stefani« obavlja sledeče odloke:

1. Hranilnice, izvajenši poštno hranilnico, in banke, izključivši emisijske zavode,

»Pri vragu! ne vem še, na kateri strani bo nepristojna ženitev«, je odgovoril Roland. »Cavaroci so tako dobrega plemstva, kakor vsi vojvode in perikraljeva. Njihovo ime blesti v zgodovini Francije in njih staroslavni grb more onemu d'Herouville vredno stati ob strani.«

Ko je rekel to v popolnem miru in navidezno z veliko odkritosrčnostjo, je nadaljeval Lascars:

»Razlika v premoženju je sicer zelo velika, ker jaz posedujem le skromno dedščino, dočim morete Matilda pričakovati milijonov; toda to je v mojih očeh brez pomena. Tolarji ne prihajajo v poštev, ko gre za zvezo med osebam iz dobre hiše.«

»Nesramnež!« ga je prekinila Pavlina, »Kako morete biti tako drzni, da govorite tako, kakor da ste pravi vicomte de Cavaroci!«

»Drago dete«, je odgovoril Roland, »ne pozabite, da ste vi, čim baron Lascars živi, njegova žena in je torej vaša druga ženitev neveljavna. Iz oziroma na gospoda Herouville sprejmite torej osvoboditelja Cavaroca brez upora, ker vas ta napravi udovo in obdržite markizino krono.«

Pavlina je povesila glavo, ne da bi odgovorila.

Lascars je nadaljeval:

»Od svoje prve mladosti sem ljubil izredne situacije. Tu jo dobivam po svojem okusu. Vidi se mi prikančno, biti vaš svak, in to postanem, zanesite se na to.«

»Ali ne seste, da je Matilda roka od-

se pooblašča, da znižajo od 4. do 20. avgusta povračila izplačila vlog in zahtev na tekoči račun, ki zapadejo v tem času, na 5% z omejitvijo, da mora znašati povračilni znesek najmanj 50 fr.

2. Zapadni roki za v kraljestvu v času od 1. do 20. avgusta plačljive menice, se podaljšajo za 20 dni.

3. Normalna najvišja mera tekočih sredstev emisijskih zavodov se zviša za eno tretjino.

Srbski napad na parnik „Alkotmany“.

DUNAJ, 4. (Izv.) Budimpeštanski listi poročajo iz Zemuna, da se je parnik »Alkotmany«, last donavske paroplovne družbe, dne 29. julija približal srbskemu bregu na 150 korakov. Kar so pričeli Srbi nenaadoma hudo streljati s puškami in strojnimi puškami. Streljanje na parnik je trajalo kakih deset minut in je imelo silne učinke. Kapitan Karel Eberling, iz Budimpešte, ki je poveljeval parniku, je bil smrtno zadet od kroglice in to kljub temu, da je zabarikadiriral poveljniški prostor iz previdnosti, z vrečami, napolnjenimi s peskom. Prvi krmar, Mihael Krenseberger, iz Pača, se je istotako, zadet od kroglice, zgrudil mrtve na tla. Druga krmarja, Ignacija Kolarja, je zadela kroglica na levo stran, tretjega pa v nogo. Kolar je bil še toliko pri moči, da je odpravil parnik nazaj v zemunsko pristanišče. Obe žrtvi, Eberlinga in Krensebergerja, so včeraj med velikanskega udeležbo občinstva in vojaštva in zastopnikov paroplovne donavske družbe v Zemunu svečano pokopali.

To vest posnemljemo iz »Neue Freie Presse«.

Kolumbijski romarji pri papežu.

RIM, 4. (Kor.) Papež je sprejel danes romarje iz Kolumbije. Nagovoril ga je kolumbijski poslanec dr. Arango. Sv. oče je v svojem odgovoru tudi omenil, da zelo obžaluje grozovito nesrečo, ki preti Evropi. Priporočal je romarjem, da naj molijo, da bi se velesile zjedini, da se nesreča ne razširi.

Pomoč Amerikancem v Evropi.

NEWYORK 4. (Kor.) Bankirji so poslali 3 in pol milijona dolarjev za podporo Amerikancev v Evropi.

Koalicjska pravica in nje politični moment.

Revolucionarno - politični štrajk bi ne pomenjal nič manj, če bi se ga posrečilo izvesti kot socialno revolucijo.

Ako se spominjamo tega, kar smo čuli gori o francoskem sindikalizmu, potem nam bo hitro umljivo, zakaj so se sindikalisti s tako vehemenco polastili te ravno tako mameče prevrtljive ideje. Kdaj se njih drzno iskanje pravice in grandiozno naslanjanje ob prevrati samega sebe sreča s priprostim človeškim življenjem?

Sindikalisti pridigujejo o revolucionarnem političnem štrajku kot onem velikem sredstvu, ki pomeže vso kapitalistično produkcijo na mah s tega sveta. To orozje zavzame nekoč kot čimela v londonskih boardinghouse: na vseh koncih se odpirajo vrata in vse hiti k veliki skupni mizi. Zastor pade in konec bo akta velike tragedije »Kapital in proletarijat« — po tako katastrofalni premieri ne bo upati na reprizo.

Mnogo mirneje — in zato se nam zdi: pravilneje — sodijo o političnem generalnem štrajku nemški in angleški strokovni organizirani delavci.

dana«, je rekla mlada žena. »Gospod d'Herouville je dal grofu de Rieux svojo besedo.«

»Umakne jo enostavno. Poznal sem ta lepi načrt, a vidite, da si nisem delal skrbni radi tega.«

»Marki daja le eno besedo. Kar obljublja, drži.«

»Obljube so obvezne le med živimi. Čim pa me potreba sili v to, odstranim svojega neprijatelja tekmeča z mečem v roki. Od te strani ne more biti torej nobene ovire.«

»Umorstvo?« je vprašala Pavlina v strahu.

»Pojte! Kako sodite o meni?« Gre za dvoboj, lepa markiza. Nu, sem pa dobro rezilo in držim življenje nespametneža, ki mi stopa na pot, na osti svojega meča.«

»Matilda ljubi gospoda de Rieux.«

»O tem ne verujem niti — ne besede. V dobi, v kateri se nahaja gospica d'Herouville, podarja mlado dekle svoje srce vsakomur, ki jej dvori. Matilda misli danes, da ljubi grofa de Rieux, jutri ne bo več mislila nanj. Potem pridem jaz na vrsto in najhuj vroča ljubezen nastopa, kakor se pravi, po možnosti. Sicer pa nisem ne sentimental, ne sanjač iz romanov. Jaz vidim na nameravani zvezi izvrstno kupčijo in nikakega ljubimovanja.«

Tem besedam je sledil kratek molk, ki ga je prikinila Pavlina.

»In česa pričakuje od mene, gospod?« je vprašala.

»To vprašanje«, je odgovoril Roland, »mi dokazuje, da postajate pametno. Že vnaprej

Ideje o generalni stavki so se pričele precizneje izraževati v 90-ih letih. Mednarodni strokovni kongres v Londonu l. 1896. je izjavil, da ne vidi nobene možnosti, kako bi bilo tako misel praktično izvesti. Ravno tako je razsodil pariški l. 1900 o priliki svetovne razstave. Vzhletemu je izbruhnilo dve leti potem v Belgiji in malo kasneje v Švediji, Holandski, Italiji, Rusiji več generalnih stavk. Nemški socialist in pisatelj Mekring je imenoval belgijski eksperiment »brezupen dogodek«, Trostlose Affäre. Že enkrat imenovani socialistični voditelj in nekdanji sedlar Ignac Auer je zaklical krilate besede: »Generalstrijak = Generalunsinn«, t. j. generalni štrajk je generalni nemiseln. Pod utiskom imenovanih gibanj, ki so nekatera klaverno končala, je svaril amsterdamski kongres 1904 strokovne organizacije, naj ne slušajo sirenskih glasov in naj se ne dajo zapeljati po propagandi za generalni štrajk, češ, da so jo začeli anarhisti in hočejo sedaj tirati na to pogubno pot strokovna društva, da bi se le-ta bojevala za njih interese, med tem, ko bi ostali oni lepo zadaj kot mirni gledalci.

V zadnjem času pa je dobila ideja o splošni politični stavki tudi že v Nemčiji vedno več privržencev. Ko je šlo za vprašanje splošne in enake volilne pravice v Avstriji in se je bilo nekaj časa bati, da konservativni krogi strmoglavijo reformo, je pripravila avstrijska socialna demokracija vse, da izbruhne s političnim generalnim štrajkom in pritiska tako na konservativce. Dejali smo že, da postaja sindikalizem nova mednarodna socialistična priklazen. Marxov socializem je izšel iz teoretične knjige — sindikalizem izhaja iz praktičnega življenja. Ideja o štrajku v obče in o političnem posebej stoji s tem v najožji zvezi.

Ali je možen resnični generalni štrajk ene industrije ali ene dežele? V Belgiji se je vdeležilo generalne stavke od 800.000 delavcev le 300.000. Vandervelde iz Brusla, ravno tako dober teoretik kot praktik, pravi, da si le teorija more predstavljati resnični politični generalni štrajk.

Dejstvo, da so se odločile države druga za drugo, zbirati material o štrajkovnem gibanju kot gospodarskem in socialnem pojavu kaže, da je pričelo tudi v najvišjih mestih prodirati drugačno mnenje o delavskem gibanju: pomenja jim ravno tako nastalo konjunkturo, kot se ta vsak dan pojavlja na vsakem trgu.

Leta 1888 so ustanovile Združene države Severoamerikanske tako uradno statistiko. Uradniki zbirajo material po popisih in posebni agenti, poslani na lice mesta, poizvedujejo, če časnarsko poročilo odgovarja resnici. Vsakih sedem let izhaja taka zbirka pod naslovom »Commissioner of Labor«. Letos jo zopet pričakujemo. Eno leto potem je pričela Anglija s svojimi vsakoletnimi »Modrimi knjigami«. Zopet eno leto nato Francija s svojim »Greves« (zadnja obravnava do leta 1903). Takoj nato je pričela izdajati Italija svoje »Statistica degli scioperi avvenuti nell'Industria e nell'Agricoltura«. Avstrija je pričela s tako statistiko leta 1898.

Domače vesti.

Oseba vest. G. dr. Otakar Rybaš se je vrnil iz kopalnice Ischla, kjer se je tri tedne nahajal v sanatoriju dr. Wienerja, zopet povrnil v Trst.

Dvorni svetnik Manussi pl. Montesole, doslej policijski ravnatelj v Trstu, je imenovan predsednikom. Castitamo.

Premeščeni je iz Trsta v Inmost revident južne železnice g. Venceslav Černigoj, ki si je za organizacijo jugoslovanskih železniških uradnikov pridobil veliko zaslug. »Grazer Tagblatt« ga obsipa z raznimi dolžitvami.

Vojno stanje in časopisi. Praška »Union« piše: Mnogi menijo, da imajo časopisi za časa vojne najlepše čase. Toda temu ni tako, ker morajo ravno časopisi trpeti mnoge neprijetnosti sedanjega časa. Tu kar dežuje prepovedi in cenzur, zapretili brzojava in telefona, tako, da se žurnalisti, navajeni vseh fines in tehničnega komforta čutijo kakor prodane. Pomaknimo kulturni kazalec za celo stoletje nazaj, ko je n. pr. edini dunajski dnevnik prinesel poro-

sem bil preverjen o tem in se vam klanjam. V Parizu me je vam predstavila markiza de Langeac, kar mi daja pravico, da se vam tu predstavim sam. Privolite in sprejmite me tu, najprej ceremonijalno, potem na vedno bolj zaupen način, ki kmalu postane intimen. Družega ne zahtevam ničesar od vas in jemljem vse drugo nase. Gospoda d'Herouville pridobim kmalu in on sam mi morda ponudi roko svoje sestre.«

Pavlina si je prizadevala z naporom, da bi se vsaj na zunaj kazala mirno. Posrečilo se jej je in glas se jej ni skoro nič tresel, ko je izpregovorila z ledeno mrzlo to:

»Gospod de Lascars, od onega usodopolnega dne, ko je moja nesrečna zvezda krizala vaše poti sem hudo trpela radi vas. Prizadevali ste mi poniževanja, muke, zasramovanje vseh vrst. Ali pri izveličanju moje duše! vse te žalitve in muke, ki jih trpim doslej, stopajo v ozadij: spričo teh, ki jih trpim danes. Doslej sem bila le jaz vaša žrtev, sedaj hočete napraviti iz mene svojo sokrivko in potegniti me k sebi v blato. V tem je preveč sramote, preveč infamije! Sedaj se vam končno uprem in naj bodo posledice mojega odpora kakršne-koli, sprejemam jih in vas poženem iz svoje hiše!«

Ko je Lascars čul o nameri mlade žene, povedati energično in odkrito, je bil globoko razočaran. Pobelnel je od jeze, vendar je popolnoma obvladal samega sebe, tako, da se ni razjezil, marveč je stisnil ustnice v nasmeh. »Nočem smatrat vaših

čilo o bitki pri Waterloo 11 dni potem. — Morda pride čas tudi za nas, ko bo veljalo to za velik žurnalističen čin. K omenjenim nadlogam izdajanja časopisa se pridružuje še težka skrb: Kako bo s papirjem? Kakor znano, se neznanske množine papirja, ki ga konsumirajo časopisi, porabi ne da bi bilo nadomestilo pravočasno na mestu. Budimpeštanski listi so tudi že sklenili, da sporazumno skrajšajo obseg. Temu izgledu so sledili tudi praški listi. Čitatelji našega lista, ki v sedanjem času z naporom vseh moči skuša služiti javnosti bodo gotovo upoštevali stisko časov in ostanjejo zvesti svojemu listu.

Mi pa bi opozorili še na en moment, ki dela v takih časih časnarski poklic še posebno mučnega in ki naj bi ga zato tudi uvaževala javnost. V časih smo vseobsega razburjenja in nervoznosti. S komur govorijo, ti toži, da ni sposoben za nobeno delo. A kdo je tako, rekli bi, v sredi vrvevja in izpostavljen vplivom in utisom, ki še večajo nervoznost, nego ravno žurnalist? Vanj se takorekoč naravnost zaletajo neposredno utiši raznih poročil. Vendar mora ohraniti ravnotežje in premaguje vse te razburjajoče utise, s hladno krvjo in razsodnostjo vršiti svoj težavni poklic da se izogiblje nevarnostim na vseh straneh, zadošča oblastvenim predpisom, in da — kolikor sploh možno — ustreza zahtevam javnosti. Če bi javnost hotela uvaževati ta težavni položaj časnika, ne bi bilo tistega zbadanja, češ, zakaj je to tako in zakaj ne drugače?

Za družine onih, ki so pozvani pod orožje. Povsod, po vsej širni naši monarhiji, po vseh deželah in po vseh mestih se skuša na kak način olajšati težke posledice vojne, katere najbolj občutijo širši sloji prebivalstva. In v ravno ta namen se je tudi v Trstu sestavil odbor, ki bo nabiral darove in korist družinam onih Tržčanov, ki so bili pozvani pod orožje. Predsedstvo tega odbora je prevzel tržaški župan dr. Alfonz Valerio. Ta odbor je izdal proglas na meščanstvo, v katerem prosi darov za družine odpozvanec.

Hotelska delniška družba Grljan - Miramar za Rdeči križ. Ta družba je stavila Rdečemu križu na razpolago sobe v hotelu za 20 postelj in preskrbo po režijski ceni za ranjene častnike - rekonvalescente. Princezinja Hohenlohe kot predsednica lokalne organizacije Rdečega križa je zvela to z zahvalo na znanje.

Vojni poročevalci. Višje armadno poveljstvo je odredilo, da je dopuščenih avstrijskim listom 8, ogrskim 8 in vnanjim listom 15 poročevalcev. Skupno torej 31. Mnogo tu in inozemskih listov je bilo zavrnjenih, ker načelnik generalnega štaba noče dovoliti večjega števila.

Cesar in njegov brivec. V teh dneh razburjenja je tudi brivca cesarjevega zadela usoda rezervistov in je bil poklican pod orožje. V zavesti svoje posebne brivske sposobnosti je bil moč uverjen, da je za svojega cesarskega klijenta neizogibnej nego pa za armado. V tej nadi je porabil pavzo med branjem, da je nežno opozoril cesarja na to okolnost. Ali na sporočilo: »Velicanstvo, pozvan sem pod orožje«, je reagiral cesar: »I, seveda, tu se ne sme nič storiti«. Ali frizer je poskušal še enkrat da bi opozoril vladarja na strašno izgubo, ki mu grozi. Toda vladar je odgovoril dobroščeno: »Na, moj bog, saj se par dni morem briti tudi sam.«

Pritožba iz občinstva. Prejeli smo: Prosimo vas, dovolite nam, da se na javnem mestu pritožimo proti neki nezasišani zlobi sedanjih težkih razmer od strani izvestnih oseb. Je prodajalec in posamičnih oseb, ki nikakor nečesto dati od sebe srebrnega denarja doli do drobiža iz nikla. — Včeraj je bilo pri takih ljudeh skoraj nevarno menjati papirnati denar, in to ne le bankovcev po 1000 ali 100 kron, ampak tudi takih po 10 kron. Poznamo človeka, ki se mu je posrečilo izmenjati bankovec 1000 kron, a sedaj varuje srebrni denar tako ljubosumno, kakor da je država na robu propada. Javljajo se tudi drugi še hujši slučaji. Dve osebi sta bili pri dveh prodajalcih, da bi izmenjali noto 20 kron, a sta dobili odgovor, da se jim ustreže, če se zadovoljite z 19 kronami. Opozarjamo oblast na to zlorabo, da nastopi proti njej z vso energijo.

besed za resne, gospa markiza!« je rekel, »ker to bi bila napoved vojne, a jaz nisem vaš sovražnik.«

»Vi da mi niste sovražnik? Veliki bog!« je ujedla Pavlina, »kaj pa ste?«

»Udan vam prijazni, če me sprejmete kot takega in če po resnem premisleku odobrite predlogo, ki vas rešijo.«

Pavlina je napravila kretnjo gnusa.

»Se enkrat«, je rekla. »Ah, gospod, izkažite mi čast, da me napravite deležno svojega sovražstva, ker prijateljstvo vaše me napolnjuje z grozo.«

»Torej, v zadnjikrat, madame, ali se branite?«

»Da, tisočkrat da!«

»Pripravljena sem na vse, tudi na smrt!« je odvrnila Pavlina. »Pričakujem vašega maščevanja s trdnostjo in vidite, da se ne bojim.«

Roland ni mogel potajiti srda. V silnem razburjenju je prehodil večkrat salon. A ko se je končno ustavil pred mlado gospo, je bil njegov obraz zopet miren.

V resnici, gospa markiza,« je rekel s prisiljeno šaljivostjo, »nimam sreče v pogovorih z vami. Menil sem danes, da priden kot nosil elj dobrih vesti in bodočega miru. Motil sem se zelo in vaš sprejem me spravila v bolešno strmenje. Bodi kakor hoče, jaz hočem imeti do vas več sočutja, nego ga občutiti vi sami do sebe. Puščam vam časa za razmišljanje, da pridete zopet k zvesti.«

Ne pozabljamo svojega manjšinskega šolstva! V čeških listih čitamo: Učinki mobilizacije na Ustredni matice šolske so posebno intenzivni. Mnogi učitelji Matice in uradniki so odšli pod orožje. Vsakdo je prejel mesečno plačo, oženjeni pa so priporočili svoje rodbine skrbni odhoda. Nujna izplačila na koncu meseca julija so bila omogočena s tem, da so šli češki finančni zavodi na roko, s tem, da so vključili velikim zahtevam, ki jih stavlja do njih neopravičeni bolajni vlagateljev, dali Matice, potrebne denarne zneske za izplačila v gotovini. Vendar se v Matici pojavljajo bolajni, kako se bo moglo skrbeti za matično šolstvo po počitnicah, in ali bo denarja za njihovo vzdrževanje? Kakor znano, pokriva Matica potrebščine za šole iz tekočih dohodkov. Primanjkljaj pa se pokriva po izposojilih na vrednostne papirje in rezervne fondе, ali na hipoteke. Letos pa so nade na hipotekarni kredit minimalne, vrednostni papirji Matice pa utegnijo sedaj po zvišanju obresne mere tako pasti, da bo kredit nanje skoro popolnoma izčrpan. Iz velikih dedščin in legatov ustvarjenih penzijskih fondov se po zakonu ni smeti dotakniti, rezervni fond pa so obremenjeni po večletnih deficitih, ki so imeli svoj razlog v tem, da se že vrsto let šole Matice ne nadomeščajo z javnimi šolami in da češke manjšine vedno trpe na pomanjkanju šol. To stanje stvari bo predmetom posvetovanj med zastopniki Matice in onimi češkega javnega življenja. Za sedaj pa je nujno potrebno, da se Matice nemudoma dopolnijo vse določene je gotovine. V podružnicah in v krogih zaupnikov Matice naj imajo pred očmi, da se naloga Matice morajo za vsako ceno izpolnjevati. Vsaka zamuda, da, vsako odlašanje bi moglo imeti usodnih posledic za češke manjšine in za češki narod sam. Odbor Matice zaupa trdno češkemu narodu, da — zvesto izvršuje svoje dolžnosti do vladarja in do države v vojnem času — ne pusti na cedilu dela Matice, ki je je skozi 30 let gradilo poštreno in vstrajno.

Ta apel na češko poštrenost za svoje narodno šolstvo, nam je v povod, da se obračamo tudi do slovenske narodne javnosti z analogno prošnjo na korist našega narodnega šolstva na ogroženih pozicijah. Uvažujemo, da so nastopili hudi časi, ko bo poleg žrtev za državo težko plačevati še kak narodni davek. Ali do vseh onih, ki bodo vendar mogli odtrgati še kak novčič za našo družbo sv. Cirila in Metode, polagamo na srce besede v gornjem apelu: vsaka zamuda bi mogla imeti usodnih posledic za otroke naših manjšin in s tem za ves naš narod. In v zvezi vsemu in vsemu se obračamo do vse slovenske javnosti brez razlike političnega mišljenja. — Kajti se verujemo v slovensko skrb za narodno bodočnost in se ne moremo odreči nadi, da bo v takih usodnih časih skrb za to bodočnost večja, nego strankarsko nasprotstvo. Saj ne predpisujemo nikakega načina in poti. Glavno je, da kaj dá, kdor more dati, da našemu manjšinskemu šolstvu pomoremo preko sedanjih težkih časov.

Paroplovna družba Austro-Americana naznanja, da je ustavila do preklica prekoatlantsko paroplovno službo.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnice javlja, da se sprejemajo razven že objavljenih aprovizacijskih stvari tudi kava in kavini surrogati za prevažanje na objavljene postaje.

Parnik »Vida« bo vozil od danes 5. avgusta naprej kakor sledi: Iz Trsta ob 9.15 zjutraj, 2.45 in 7 popoldne. — Iz Grljana ob 7.30 zjutraj, 12.15 in 6.15 popoldne.

Vsled moratorija se bodo našli na deželi sleparji, ki bodo ljudstvu za hranilne knjižice ponujali manj, kakor je na knjižicah lagali se bodo, da knjižice niso nič vredne ter bodo na tak sleparki način izvaljali knjižice. Na take sleparje je treba strgo paziti in jim takoj naznaniti, oziroma oddati orožništvo. Proti takim sleparjem se bo brezobzirno postopalo ter bo vsak brezobzirno oddan v preiskovalni zapor.

Oče sedmero otrok od 2-9 let, se nahaja v tem težkem času brez dela in zaslužka. Sprejel bi vsako pisarniško delo. Zna slovensko, nemško in italijansko. Evenelne ponudbe naj se pošljejo: Nabrežna Olga, post-restante.

Radi poizkusa tatvine. Predvčerajšnjim se je vsled splošne mobilizacije prijavil vojaški oblasti 30letni mornar Herman Lipitzner, doma iz Trsta. Poslan je bil takoj k svoji stotnji v občinsko šolo v ulici delila Ferriera. Tam je pa, ko je bil še v civilni obleki, skušal ukrasti nekemu tovarišu blaje in jopici. Bil je takoj aretiran.

Povožena. Ko je šla večeraj zjutraj 42-letna Ivanka Vatovec, stanujoča v ulici N. Cicotti št. 99, preko ulice sv. Mavricija z dveletnim sinčkom Aleksandrom na rokah, jo je neki izvošček podrl in povozil. Zdobila je pri tem več lahkih po-

škodb, dočim se ni malemu Aleksandru zgodilo nič hudega. Žensko so sprenili na zdravniško postajo, kjer jej je zdravnik izpral in obvezal rane.

Pod naslovom »Samomor« smo priobčili v nedeljskem izdanju, da se je risar Fran Chermetz ustrelil ridi — bede. Sedaj pa je prišel njegov nečak v naše uredništvo in nam zagotavlja, da resnični vzrok nesrečnemu činu je bila bolezen.

Umrli so: Prijavljeni dne 2. t. m. na mestnem fizikatu: Orlando Bruna 10 mesecev, ul. della Pietà št. 2; Pappaiola Andrej, 32 let, Kladin št. 284; Radimiri Anastazija, 10 mesecev, ul. Belpoggio št. 7; Santi Elij 11 mesecev, Sv. Marija Magdalena zgornja št. 119; Bernetti Marij, 8 let, ul. Ponderia št. 12. — Prijavljeni dne 3. t. m. na mestnem fizikatu: Karis Leonora, tri tedne, Škorklja št. 210; Tiberio Marija, poldrugo leto, Carbola št. 132; Fidić Amelija, 10 mesecev, Rocol št. 121; Boreatti Fiorenda, 9 mesecev, ul. Concordia št. 5; Velovšek Valerija, 4 mesece, ul. del Ponzanino št. 15; Sancin Deziderij, 2 meseca, Škedenj št. 537; Scodellaro Bruna, 4 mesece, ul. Franca št. 2. — V mestni bolnišnici dne 30. julija: Koren Mihael, 40 let. — V mestni bolnišnici dne 31. julija: Lozer Fran, 80 let; Nobile Annuncijata, 73 let. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 30. julija: Contento Marija, 14 let.

— Prijavljeni dne 4. t. m. na mestnem fizikatu: Pipan Antonija, 5 mesecev, Kolonja št. 304; Petelin Ana, 5 mesecev, ul. Sv. Mihaela št. 26; Monico Anton, 40 let, ul. Cavana št. 20; Mecozzi Evgen, 64 let, ul. Stadion št. 18; Moretti Anton, 43 let, ul. di Donato št. 21; Schlander Magdalena, 31 let, klanec Sv. Fortunata št. 17; Lozej Marko, 2 meseca, ul. Concordia št. 4; Brenkovič Antonija, leto dni, Škedenj št. 1116; Rudež Teodora, 4 mesece, Sv. Marija Magdalena zgornja št. 557; Kompare Alojzij, 4 leta, zagata Sv. Justine št. 8.

— V mestni bolnišnici dne 1. t. m.: Mayer Ivan, 65 let; Junek Karel, 56 let; Belšak Franciška, 38 let; Jakuc Josip, 53 let; Chicco Alojzij, 64 let; Toppan Josip, 56 let; Kermec Fran, 40 let; Križnič Terezija, 58 let; Luchesi Nives, 9 mesecev.

Za ranjence v vojni.

Združeni predsedstvi »Deželnega pomožnega društva« in »Društva gospe Rdečega križa za Trst in Istro« sta izdali sledeči poziv:

»Meščani!

Vsa Avstrija, brez razlike narodnosti, hiti z navdušenjem pod orožje, odziva se tako pozivu Njegovega Velikanstva, našega Presvitlega cesarja, da na ta način izvrši svojo patrijotično dolžnost.

A tudi mi, ki ostajamo v okrilju naših družin, imamo istotako važno dolžnost.

Danes je na tisoče mož, ki morajo, zapustivši mirne posele življenja, daleč od svojih družin, da se odzovejo pozivu domovine. Mnogo bo naših hrabrih vojakov, ki bodo, hiteč v metazu bojnega orožja v bojno črto, težko ranjenih!

Meščani!

Nikdar še ni ostal poziv na tržaška srca brez uspeha; zato smemo tudi ob tej priliki računati na splošno in velikodušno pri-spevanje vseh oseb blagega srca.

Meščani!

Naša dolžnost je, da vršimo blago delo takojšnje pomoči in uspešnega negovanja ranjencev in bolnikov, da poskrbimo za njih takojšnji prenos v ambulance in da po možnosti blažimo usodo prizadetih brez razlike med prijatelji in nasprotniki.

Da se pa more temu namenu zadostiti, treba obširnih sredstev in zato nam je neobhodno potrebne podpore vseh blagih duš. V to svrhu se podpisani predstvi obračati do vseh meščane blagega srca, naj si bodo katerekoli narodnosti ali kateregakoli veroizpovedanja, proseč njih velikodušnost za uspešno podporo in korist ranjencem.

Naše »Društvo Rdečega križa« bo rade volje sprejemalo darove v denarju kakor tudi v blagu in rekvizitih, ki so koristni ranjencem, bolnikom in okrevajočim. Darovi v denarju se morejo oddajati tudi lokalnim časopisom, dočim naj se darovi v blagu pošiljajo naravnost tajništvo deželnega pomožnega društva (ulica Nuova št. 30, I.), ki uraduje nepretržno.

Trst, dne 30. julija 1914.
Združeni predsedstvi »Deželnega pomožnega društva« in »Društva gospe Rdečega križa za Trst in Istro.

Franciška princezinja Hohenzoln-Schillingfürst.

Odv. Dr. Alfanz Valerio.

Z ozirom na ta poziv, ki se obrača na vse prebivalstvo, brez razlike narodnosti, pozivljamo naše ljudstvo, naj se po svojih močeh odzove pozivu v čim največjem številu in s čim znatnejšimi svotami. Kakor je že povedano v pozivu, sprejema darove za Rdeči križ tudi časopisje, tako tudi naš list. Naj torej oni naši ljudje, ki žele potom našega lista nakloniti svoje darove Rdečemu križu, dopošljejo dotične zneske upravi našega lista, ki bo zbiral darove in jih potem oddajala »Društvu Rdečega križa«. Z ozirom na to, da so itak po vseh deželah »deželna pomožna društva«, ni treba ustanavljati posebnih odborov za nabiranje darov.

Potom uprave »Edinosti« so darovali za »Rdeči križ« po 20 K: dr. Gustav Gregorin, dr. Otokar Rybář, dr. Edvard Slavik in dr. Josip Wilian. — Skupaj K 80.—.

Narodna delavska organizacija.

Našim zaupnikom in članom. Naša organizacija še vedno posluje kakor poprej. Res je sicer, da je bilo veliko število naših članov, zaupnikov in odbornikov poklicanih pod orožje in da vsled tega organizacija brezdvomno trpi na razvoju, toda v kljub temu se v notranjosti organizacije deluje. Organizacija je prizadeta, organizacija preživlja v sedanjem času krizo, zato pa je temvečja dolžnost onih naših zaupnikov in članov, ki so ostali doma, da je ne zapuste, ampak, da jej gredo z vsemi močmi na roko. Vsak naš pristaj na gledi na to, da vsled nastalih razmer organizacija ne bo preveč trpela. Odborniki, ki so bili poklicani k vojakom, naj se nemudoma nadomeste z ostalimi člani, ki so ostali doma, da delovanje organizacije ne bo prekinjeno. Komur je lažje pri srcu razvoj naše organizacije, ki je posebno od letošnjega kongresa naprej pokazala zopet novo življenje, to pa posebno z ozirom na reforme, ki se izvedejo na podlagi sklepov kongresa, ta bo z vsemi svojimi močmi delal in agitiral za organizacijo. Shodov in sestankov seveda ne bo, dokler se ne izpreobrnejo nastale razmere, a delalo se bo, kakor rečeno, v notranjosti. Deželni urad v ulici sv. Franciška št. 2 bo odprt — kakor do sedaj — tudi znanprej vsak dan. V tem uradu naj se plačujejo članski prispevki. Komur se zgodi krivica, kakor se to dogaja posebno v zadnjem času, ko gospodari odpuščajo delavce brez odpovedi, ta naj se tudi zgasi v našem uradu, ki stori takoj vse potrebne korake, če, in kjer bo le mogoče. Opozorjamo obenem naše člane, da se proglasi moratorij ne nanaša tudi na zahteve, nastale iz službenega razmerja. Vsak izmed naših članov naj se torej, če se mu v tem oziru dela krivica, zgasi v našem uradu. Istotako bo izvrševala svojo dolžnost posredovalnica dela, na katero naj se v slučaju potrebe obračajo tako gospodari, kakor delavci.

Vestil iz Goriške.

Komisija za aprovizacijo mesta. V ponedeljek se je na deželnem odboru v dveh sejah konstituirala »Stalna komisija za aprovizacijo mesta Gorice«. Komisija je sklenila, da predloži namestništvu tarifo maksimalnih cen za živila, ki naj velja v Gorici. Po tej tarifi bi veljal kilogram bele moke 56 v, koruzne 26 v, mesa prednji deli 1.60 K, zadnji deli 2 K; krompirja 12 v, ječmena 36; navadnega riža 40 v; špeha 2.16 K; svinjske masti 2 K; surovega masla 2.60 K; kuhanega masla 3.40 K; sladkorna 96 v; navadne testenine 64 v; soli 24 v; liter mleka 24 v; liter petroleja 36 vin.; jajca 10 vin.

Nadalje je deželni odbor sklenil, da popraš pri vseh občinskih uradih, v koliko so založeni posestniki z živili in krmo, da bo tako zadostno preskrbljeno za aprovizacijo mesta Gorice.

IX. vinorejski kongres. Vsled izrednih razmer se odloži za letos nameravani kongres na drugo leto.

V deželnem pomožnem društvu Rdečega križa v Gorici se je osnoval v svrhu uspešnejšega delovanja istega društva slovenski osek, obstoje iz spodaj podpisanih. Ta osek se obrača do vse slovenske javnosti in apelira v smislu gesla našega presvetlega cesarja Franca Jožefa: »Z združenimi močmi« na vsa plemenita srca, na občine, društva in denarne zavode, da se velikodušno odzovejo in pošljejo podpisanimu osekcu darove v pomoč ranjenim vojakom. Koliko bo morda tudi naših dragih med njimi! Vsi za enega, eden za vse! Zatorej iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do domovine, iz ljubezni do trpečega bližnjega na poštreno vzvišeno delo! Darovi naj se pošiljajo na naslov: Dr. Josip Srebrnič, Gorica.

Slovenski osek Deželnega pomožnega društva Rdečega križa v Gorici:

Bežek Viktor, c. kr. ravnatelj slovenskega moškega učiteljskega; Fon Josip, državni in deželni poslanec; Ipavec Andrej, c. kr. profesor; dr. Kobal Ignacij, katehet in stolni vikar; Jernej Kopač, tovarnar; dr. Novak Ivo, odvetnik; dr. Josip Srebrnič, profesor bogoslovja.

Osebnosti. Pisarniški oficijal pri sodišču v Kobaridu g. Konstantin Mlinar je premeščen k deželni sodniji v Trst.

V bolnici usmiljenih bratov je bila v nedeljo slovesna služba božja za slavno zmago avstrijskega orožja. Mašo je daroval prior L. Horak.

Trgovina z železino Pinter & Lenard je odprta, kljub temu, da sta oba lastnika pri vojakih.

Slavo dunajske medicinske šole potrjujejo močje, ki družijo na najidealnejši način teorijo in prakso. Taka zvezda med slavnimi učenci je bil internist in klinični prof. pl. Bamberger, ki je vzgojil v blagor vsemu človeštvu delujoče zdravnike. Mnenje tega učenjaka o Saxlehnerjevi knjiži vodi »Hunyadi János« spada med najboljše spricevala, ki jih ima na razpolago ta izborna knjižnica. Prof. Bamberger je pisal o tej vodi doslovno: »Potrjujem, da sem rabil knjižo vodo Hunyadi János« v vseh takih slučajih, ko so kisle vode posebno na mestu.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Trstu
v Trstu, Via Torre bianca 21 (v lastni hiši)
sprejema hranilne vloge in obrestuje po 4 1/2 %
vloge na dvamesečno odpoved po 4 1/2 %
vloge na šestmesečno odpoved po 5 %
deje posojila proti poročitvi na zadolžnico (menjice so izključene), ali pa na knjižbo, oboja proti odplačevanju v poljubno določljivih obrokih na daljšo dobo.
Družje: vsak delavnik od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

UMETNI ZOBJE
PLOMBIRANJE · ZBOV.
IZDIRANJE ZBOV.
: BREZ BOLEČINE :
Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER
ZOBODRAV · TRST · KONC. ZOBNI
TEHNIK
ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Specijalist za živčno bolezen
Dr. Alfred Šerko
Ordinira od 2-4 pop.
V. G. Gellina 2. (Piazza Goldeni 9)

ZDRAVNIK
Dr. D. KARAMAN
specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kakor: gripa in nos)
ordinuje na svojem stanovanju
v Trstu: Corso Štev. 12, Telef. 177.IV
od 11 1/2, do 1 1/2, in od 4 1/2, do 5 1/2, pop.

Dr. Pečnik
se je vrnil.

SLAVIJA

Vzajemna zavarovalna banka v Pragi
Rezervni fond K 63.432.101-92.
Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.985.304-25.
Divid. se je dostaj. 2.899.785-26.
Po velikosti druge vzajemne zavarov. naše države z vseslovi slov. narodno upravo

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavar. na doživetje n smrt z manjšajočimi se vplačili. Zavaruje poslopja in premične stvari proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulanteje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Zavaruje tudi proti vlovu. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občn. koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu
V. CEGHAR, ulica Caserma 12.
TELEFON št. 21-47

RESTAVRACIJA
AURORA
Trst, ul. Carducci 13.

Vsok večer od 7. do polnoči
velik koncert
katerega prireja Stajersko društvo

D' OBERSTEIRER
Kapelnik HUGO ALTRICHTER.
Opozarja se cenj. občinstvo na izbrani spored različnih komadov in narodnih pesmi in ples.
Ob nedeljah in praznikih Matinee.

: VSTOPNINA PROSTA. :
Za obilen obisk se priporoča
JOSIP DOMINES.
Poleg renimiranega Goessovega piva setoči pivo Reuehel-Bräu iz Kulmbacha

Alojzij Uhlfeder
Trst, V. G. Vasari 19, Trst
Zaloga bukovih in hrastovih
drog za vsakevrstne pode.

Dr. HORVATH Via Nuova 22
specijalist za kožne in
SPOLNE bolezni, šibkost in nervoznost, za bolezni v nogah in sklepih. - Sprejema od 11 do 1 pop. in od 4 do 6 zvečer

TVRDKA
FRANCESCO BEDNAR
TRST — ustanovljena l. 1878 — TRST
je preložila svojo
trgovino živalskih strojev
biciklov in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso štev. 4
v ulico Campanile štev. 19

Imperial
Tigova kava
a krono
najbolji kavini prinesek.
Posod v prodaji

Joji k svojim! Svoji k svojim!
Dolžnost vsakega Slovana, ki stanuje na Greti, Rojnu ali kje drugje je, da se poslužuje v edini

narodni trgovni jestvin Anton Požar

Velika zaloga testenin iz Il. Bistrice ter likerjev, finega olja, namiznega vina, riža, kave itd. — Dobi se vsakovrstne Ciri-Metodovo blago po najnižjih cenah. Točna postrežba na dom in po poštnem povzetju od 5 kg. naprej.

Ni boljšega sredstva za prebavo
nego kozarec pristnega

FLORIAN-A

pred ali po jedi!
Za pristni zaščiteni desinat se Jamči.

Edini dobavitelj in založnik za Primorsko in Dalmacijo
VEROSLAV PLEŠNICA - TRST
ul. Bonizetti 3 - Telef. 126 R II.

Zaloga obuvala in lastna delavnica

A. VISENTINI

TRST, Ghesu Carducci števika 27.
Podružnica: ulica Rigutti št. 31 („Al Buen Operario“)
Velika zaloga modrih in ženskih čevljev.
Za vsake vrste in solado. Zmerne cene.

TRGOVCI! PERI! Drože (kvas) iz odlikovane trgovine drož, so dosegle dosečaj vsepoved najboljše sloves. — Naročite torej pri tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočata se vam udana Apollonio & Glani, Trst. Via Vasari 10. Tel. Nro. 22-60

MALI OGLASI

Krasno posestvo ležeče v ravni tik kolodvorskega območja iz več manjših in večjih posestev v obsegu 125 orolov zemljišča, gostilna, kovačnica, dravski mostovi itd. se s vsem živim in mrtvim inventarjem vred pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji za ceno 210.000 K se takoj proda. Nadaljnja pojasnila daje samo resni kupcem edino-le ali licu mesta dosedanj posestnik I. Vorpernik, Podravje Koroška. 794

Prodasta se za nizko ceno dva lepa para, za Leop. la. Gorca, Dutičev. 881

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih strojev v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“ Brno, Neugasse št. 20. 614

Posojilniški uradnik zmožen ter izkušen, sojističen ali pri gospodarskih združenjih. Naslov pove ina odd. Edinosti pod št. 896. 896

Odda s takoj urjeno stanovanjem. Vprašati v ulici Coroneo 9, III. nad Morosutti. (896)

Prenočišče - gostilna - buffet Rinko Kosic Trst ul. Carradori 15. Vedno na razpolago gorke in mrzle jedi, kakor tudi pristno domače sveto riško vino, tera in druge vrste čina, kakor tudi Dreherjevo pivo. Za obilo obisk se priporoča H. Kosic. 2333

Due postelja vzmeti, nove žimnice K 86. — Polna spalnica soba s žimnicami K 290. V. Fonderia 12, L. 2316

„Jama Dimnice v Siloji“ Obiskovalni proroča s skrbno postrežbo, prenočišči in sečnatem vrtom ter z dobrimi jedmi gostilna Bubič v Silviji. Ima pokrajina, primerna za vsake izlete. Postrežba točna. 639

Due sobi s kuhinjo, vrtom se oddate v ulici S. Cini 533, Vrde. 891

Domača hrana se takoj dobi v ulici Bochetto št. 40, vr. 2. 900

Mebilirana sobica odda se takoj. — Ulica Commerciale 9, pritličje. 209

Trgovski pomočnik v poklopi zanesljiv in pošten sicer postaranskega zasluga. Na zahtavo položi kaviro. Naslov pove ina. oddelk Edinosti. 892

Meblovana soba s 2 posteljama se odda. — Ulica Sv. Franciška 38, III. nad. vrata 10 pri slovenski družini. 893

Proda se postelja, umivalnik, omara, črna omara. — Ulica Tor S. L. 270. 87

Proda se za 3000 K ali v najem se odda. — 400 K lepa hiša, ob cesti in 10 minut oddaljena od postaje Dutičev-Skopo. Več se izve pri Josipu Živic, veleposrednik v Skopo št. 21. (728)

SLOVENC! Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!!!!!!

Fran Malis
dijalno kraj na dvanajstih akrah zvezi in prikazuje 1. dvanajst akrah. Trst, ulica Tor San Piero 4.
Podružnica: v Nabrežini.
Krajočnica in velika zaloga sukna. — Oblike po meri. Solidna in vsrčna izvedba. — Tev po zmernih cenah. in

G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjet)
Trst (nasproti prejšnje Trst prodaj. D. Vekjet)
Bogat izbor zlatnine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatnine, kakor tudi žepne ure.

**** V dobroznani mesnici ****
Valerio Demarchi
Trst, Piazza Barriera Vecchia 9, Tel. 25-56
se prodaja vedno prvovrstno goveje, telečje in koštrunovo jancje in tudi kokoške meso.
OBIT: Kuhanje govejih vamp, zaloga suhih in osoljenih črev ter alihih izdelkov. Postrežba na dom. — Zmerne cene.

ARGENTINSKO OLJE
je vrsta najfinjšega olja, kateremu dajejo konsumenti prednost radi njegovega izbornega okusa, ki prekaša vsako drugo.
Prodaja se po K 1-12 liter samo v zalogi olja in jesiha
Fran Costantini, Trst, V. S. Lazzaro št. 15
nasproti cerkve Sv. Antona Novega.

M. Remondini
tapetnik
Trst, ul. C. de Rittmeyer 9
priporoča slav. občinstvu svojo delavnico ter zagotavlja točno izvršbo za vsako delo in po zmernih cenah.

IVAN: TORRESANI
TRST, ULICA GIULIA 32, TRST

Prodajalca: solzalnica in predmetov za domačo rabo. Obital in poljski predmeti po zmernih cenah. z

Napredek vede
Najnovejša in gotova se odnosi s svetovnim sredstvom
Jorubin Casile
Stotine zdravilskih potrdil potrjuje, da se ustreljena s čenja, prostatitis, uretritis in mahrni katari korenito zdravijo s
konfeti Casile.
Konfeti CASILE s svojimi uravnoteženimi, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih čevr (Mili-g), popolnoma odpravljajo in ublažujejo bolečine in pogosto uravnotežijo; odini korenito zdravijo ustreljena s čenja (prostatitis, uretritis, cistitis, me-nesposobnost za zadrževanje urina, sluznice tokove itd. — Skatja konfeti Casile K 4.—
Jorubin CASILE, najboljša protisifilitična in potrdiljoča hranišna sredstva, ki se uporablja s uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, hemobolij, hlabni, vnetju slez, polnim masežem, izgubi semena, polimijam, spermatoriji, steriliteti, nevrasteniji, energičen razkrojalec urinske kisline itd. — Stokletica Jorubina Casile K 3-50.
Vriginas CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarije, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in ispad maternice itd. Stokletica vriginasa Casile K 3-50.
Kdor vseh vseh pojavi, katarije, vnetja, naj naslovi dopis na lekarno LLOYD, na g. Casile, Trst, ki poda odgovor s obvezno pošto zastonj in s vso zanesljivo. Pripravi in-dividualni izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu Lekarna Lloyd, V. dell'orologio 1. Pristna zdravila Casile niso lastnoročni podpis B. Casile

Vekoslav Švigel - Trst ul. Giulia 11
priporoča slavemu občinstvu svoje dobroznane
trgovino jestvin in kolonijalnega blaga
Ta trgovina — dobro poznana Slovincem v Trstu, v okolici in na delih se pod vodstvom g. Jakoba Bambiča — postreže enako dobro slavemu občinstvu s blagom prve vrste po zmernih cenah. — ZALOGA OTROBOV, KORUZE in MOKE.
Prodaja na drobno in debelo. — Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Fanetto Stev. 10.

Novo pogrebno podjetje Trst
(vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (Telefon št. 14-02)
Prireja pogrebe najrazličnejših razredov, od najenostavnejših z enim konjem do najluksurjoznih in pompozni s šestimi konji.
Prodaja najrazličnejših mrtvaških predmetov. Velika zaloga voščenic svec lastnega izdelka. Najsolidnejša in točna postrežba.
Najnovejša in moderna pogrebna oprava.
Močna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloga podjetja ul. Tosa št. 31. tel. 1402.
CENE ZMERNE.
Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Optine št. 190; T. VITEZ, v Nabrežini (trg pri cerkvi); A. JAMSEK, pri Orahu (Noghere).

Oblastveno avtorizovana delavnica
PATRIZIO PITTARO
se je preselila v ul. Giacinto Gallina 6.
Napeljava električne razsvetljave, motorjev, telefonov, električnih zvoncev in strelovodov. Zaloga potrebščin. Izbor ogija za električne svetilke. Točna izvršba. — Pl. čilo na obroke. — Brezplačni proračuni.

M. Aite nasledniki
Trst, ulica Nuova 36—38.
Priporočata cenjenim odjemalcem svoji veliki zalogi vsakovrstnega manufakturnega blaga za poletno sezono po najnižjih cenah, da se ni bati največje konkurence. — Se priporočata kot Slovinci
O. Millč, F. Sušmelj.

Mirodilnica
Ernest Violin, Sv. Ivan 1049
(hila Gasparič)
Velika zaloga čepcev, firazjev, mineralnih vod, dišav, potrošnja itd. — Postrežba točna. — Velika zaloga raznovrstnih barv.

Prva in edina pisarna
— za vojaške stvari —
(koncesionirana od c. k. nameštstva).
TRST, ulica della Caserma 5, II. n.
Daje nasvete in informacije o vsem, kar se tiče navedenja in vojaške službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnje vojaškega značaja — oproščenje od vaj, enoletno prostovoljstvo, ženitve, dosedanje zakoniti ugodnosti glede preselne službe, vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblašena je zastopati stranke pred oblastnimi. — Reševanja hitro in točno. — Uradne ure: Ob delavnikih od 9. predp. do 7. pop. Ob nedeljah in praznikih do 12. opold.

Avtomobil - Universal
FORD 16-20 HP
Novi modeli 1915
Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen.
4-5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4300 Landale s 6 sedežev 6900. — Popolna oprava Capote s stranickimi zavosami, steklo pet trolit, generator za svetlenaki plin, rog, kilometrski števec, hitomer. Cene veljajo za voze prosto vozine in colnine v Trstu.
ANTON SKERL
sodnijski izvedenec
Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.
Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

Predmeti za planince!
Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.
Vsakovrstne obleke:
Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice iz čiste volne, rokavice.
Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.
Modni predmeti za gospode, srjace, ovratnice, zapetnice in nogovice.
Za člane športnih in planinskih društev
POSEBNE CENE.
Sportna trgovina Strudel
ulica S. Antonio 12) nasproti Kred. posloplja)

HERMANGILD TROCCA
Trst, ul. Barriera vecchia 8
ina
veliko zalogo mrtvaških predmetov
Venci iz porcelane in biserv, vezanih z travo in napisi. Silke na porcelanastih ploščah za grobne spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Gostilna „ALL'ANTICA POMPEI“
TRST, trg Carlo Goldoni
in na istem trgu se nahajajoča „Kavarna Goldoni“
se trlo priporoča slovenskemu občinstvu za obilen obisk.
Fran Marinšek.

Caffé Nuovo
(NOVA KAVARNA)
Trst, Piazza Barriera-Settefontane
Prva udobnost. Bogata izbira časnikov. Prvovrstne pijske. Hladila vseh vrst. Biljardi Seifert, TELEFON 15-81.
Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten BUFFET, kjer se prodajajo mrzla jedila, vino in Dreherjevo pivo. Sprejema se naročila na dom. Priporoča se udani
Franjo Abram, lastnik.

NAZNANILO.
Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, sem odprl popolnoma novo pekarno v ulici Caserma št. 11, katera je preskrbljena z vsakovrstnim blagom. Kruh vedno svež. Najljubše vrste moke. Prepečenci, slasice, mrzle pijske, kakor tudi vino in likerji. Ukljudno se priporoča Alojzij Gull, prej na trgu Caserma.)

Odhajanje in prihajanje vlakov
od 1. majnika naprej.
Časi za prihod, odtroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.
G. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00	B Herpelle, Pula in medpostaje.
5.40	O do Gorice in medpostaje (Ajdovščina).
5.50	O do Poreča in medpostaje.
7.30	O Herpelle, Divača-Ljubljana-Dunaj in medpostaje.
7.35	B Gorica (Ajdovščina) / Jesenice Celovec-Dunaj-Praga-Dečín-Berlin-Monakovo in medpostaje.
8.41	B Gorica, Dunaj, Praga, Berolin.
9.05	O Gorica-Jesenice-Celovec-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Dunaj in medpostaje.
9.10	O Herpelle (Rovinj), Pula in medpostaje.
9.15	M le do Buj in medpostaje.
11.05	B Gorica, Celovec, Solnograd, Pariz.
12.48	O Gorica (Ajdovščina) Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.
2.40	M do Poreča in medpostaje.
3.56	O Gorica-Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec-Dunaj.
4.42	O Herpelle (Divača-Dunaj)-(Rovinj) Pula in medpostaje.
5.30	E (Turški eksp.) Gorica-Jesenice-Ljubljana-Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medpostaje.
7.44	M le do Buj in medpostaje.
7.50	O do Gorice in medp. (Ajdovščina).
8.24	O Herpelle (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.
8.40	B Gorica-Jesenice-Beljak-(Monakovo-Berlin) Celovec-Dunaj-Linac-Praga-Dečín.
10.30	O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.
Zabavni vladi ob nedeljah in praznikih.	
9.10	O Herpelle-Divača.
2.25	O Herpelle-Divača.
2.28	O v Gorico.

Prihod v Trst.

6.25	O iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane, Jesenice, Gorica.
7.10	O iz Dunaja (Cez Divačo-Herpelle).
7.25	O iz Gorice (Ajdovščina).
8.25	M iz Buj (in medpostaje).
9.01	B iz Berolina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenice, Gorice (Ajdovščina).
9.37	O iz Pule (Rovinja).
10.10	O iz Jesenice, Gorice in medpostaj.
11.25	E (Turški ekspres) iz Pariza-Monakovo-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenice-Gorice.
12.40	M iz Poreča in medpostaj.
2.00	O iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice (Ajdovščina), Berolina, Draždan, Praga, Dunaja.
3.47	O iz Pule, (Rovinja), Herpell in medpostaj.
4.32	M iz Buj in medpostaj.
7.00	O iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenice, Gorice.
7.05	O iz Pule, Rovinj, Herpelle, Divača, Dunaj.
7.41	B iz Berolina, Draždan, Praga, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenice, Gorice (Ajdovščina).
9.45	O iz Poreča, Buj in medpostaj.
9.16	B iz Berolina-Monakovo-Solnograd-Gorice.
10.24	B iz Pule (Rovinja), Dunaja (Cez Divačo).
11.37	O iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:	
9.36	O iz Gorice.
9.41	O iz Divače, Herpell.

Odhajanje in prihajanje vlakov Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.40	B preko Cervinjana v Benetke, v Rim, Milan, Videm, Ponteba, Cedad in B do Kormina (Cormons) preko Nabrežine.
6.00	O (Izključno nedelja) v Trbiže.
6.35	O do Gorice preko Nabrežine.
8.10	B v Ljubljano, Dunaj, Reko Zagreb, Budimpešto.
8.20	E v Trbiže, Gorico, Kormin, Videm, Benetke, Milan, Pariz, London.
8.35	B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan, Rim.
9.00	O preko Kormina v Videm in dalje in O preko Trbiža v Cervinjana.
10.15	O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto, 12.30 O v Kormin in Videm.
1.10	O preko Cervinjana v Benetke-Milan.
2.00	O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).
4.10	O v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milan itd.
6.10	O v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6.35	B v Dunaj (Reko, Budimpešto) Ostendo.
7.05	B preko Cervinjana v Benetke, Milan, Rim preko Kormina v Videm.
8.10	B v Kormin in Italijo.
8.45	B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
9.13	O v Kormin (se zvezo v Cervinjana).
11.50	O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:	
2.45	O v Gorico.
3.55	O do Nabrežine.

Prihod v Trst.

6.15	O z Dunaja, Budimpešto.
6.25	O z Dunaja, Ljubljane, Ostendo in Londona.
7.35	O iz Kormina in Cervinjana preko Bivja.
8.50	B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.15	B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto in Reke.
10.30	O z Dunaj, Ljubljane in Reke.
10.40	B iz Kormina preko Bivja in B iz Italije preko Cervinjana.
11.48	C iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
2.15	O iz Celovca, Ljubljane, Zagreba, Reke.
2.35	O iz Italije preko Cervinjana.
4.10	O iz Vidma, Budimpešto, Reke, Zagreba.
5.35	O iz Italije preko Cervinjana in Nabrežina.
5.50	O (Izključno nedelja) iz Kormina.
6.55	O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
7.45	O iz Italije preko Kormina.
8.42	B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.00	E iz Londona, Pariza, Milana, Benetk, Vidma in Kormina.
9.10	B z Dunaja in Budimpešto.
11.30	O iz Vidma preko Kormina in Bivja in iz Italije preko Cervinjana.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:	
7.30	O iz Nabrežine.
7.45	O iz Nabrežine.
11.17	O iz Gorice.

OPAZKE: Mastne številke značijo popoldne E = Ekspres, O = osební vlak, B = brzovlak, M =

POZOR! Opoldne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjejeviško pivo (brez glavobola). — Zmerne cene. **Piazza della Caserma** **RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN**

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrovana zadruga z omejenim poročilom
TRST, Piazza della Caserma št. 2, I. nad.
(v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah.
POSJILA DAJE
na vknjižbo 5 1/2%
na menice po 6%
na zastave in amortizacije za daljšo dobo po dogovoru.
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.
HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni od in jih obdržuje po 4 1/2%
Večje stalne vloge in vloge na tek, račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po eno kremo. — OD VLA DO-MAZE NABIRALNIKE HRANILNE POSICE.
Poleg hranilnični račun 16.004. **TELEFON št. 952.**
Ima varnostne celice (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti vplomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.
Stanja vlog nad 10 milijonov kron.
Črta ure od 9 do 12 popoldne in od 2 do 4 popoldne. — Plačilo se vsak dan v 12 urah.